

bringesforslag. — Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te Valgkreds har Ordet.

J. A. Hansen: Jeg vil blot med Hensyn til det angaaende en Tilføining til § 4 stillede Endringsforslag tillade mig at gjøre det ærede Thing opmærksom paa, at Forslagsstilleren ikke har gjort sig den Uleilighed rigtigt at eftersee Lovudkastets § 4. Han har under 1ste Behandling motiveret sit Endringsforslag saaledes, at Loven af 1860 § 4 er bleven misforstaaet eller mistydet af de Taxationscommissioner, som have været i Virksomhed ifølge denne Lov, og for at forebygge lignende Mistydning af § 4 i det foreliggende Udcast har han villet stille sit Forslag; men det ærede Medlem har overseet, at Udcastet netop lyder anderledes i dette Punkt end den Lov, han vil forbedre ved sit Endringsforslag. Forbedringen er allerede fuldstændig indført i Lovforslaget, og Endringsforslaget er saaledes ganske overflødig.

Casse: Jeg forudsætter, at de ærede Forslagsstillere henholde sig til det, der blev anført fra Fleertallets Side i den Betænkning over et lignende Lovforslag, som blev afgiven i April Maaned f. A. I denne Betænkning har et Fleertal, hvoriblandt de ærede Medlemmer for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) og Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. A. Hansen), fremsat de Grunde, der have bragt det til at antage, at der maatte være en Ret til at afhænde Bøndergodset under Vallø Stift og Bømmetofte Kloster. Jeg troer, at denne Mening ikke er velgrundet. Det, der i denne Betænkning er stillet i Spidsen, og som jeg altsaa antager endnu fastholdes, da jeg ikke har hørt Noget udtale i modsat Retning, heller ikke under Sagens 1ste Behandling denne Gang, er, at Vallø og Bømmetofte henhøre til den samme Art af Stiftelser som de, hvis Bøndergods i den senere Tid er blevet afløst ved særlig Lov. Dette er sikkert ogsaa det rette Udgangspunkt, hvorpaa man har at stille sig ved at gjøre det Spørgsmaal, hvorvidt denne Lov skal vedtages eller ikke. Men medens man fra det nævnte Fleertals Side kommer til den Mening, jeg nylig udtalte, er Udvalgets Mindre-

tal af den bestemte Overbeviisning, at der er saa stor Forskjel mellem disse to Stiftellers Forhold og deres, hvis Bøndergods ved særlige Love er blevet afløst, at der ikke kan være Tale om at lade de førstnævntes Bøndergods imod Bestyrelsens Villie blive Gjenstand for en Afsløsningslov. Andre Stiftelser, hvis Bøndergods er blevet afløst ved særlig Lov, have staaet i et saadant Forhold til Staten, at det var Regjeringen, der havde Bestyrelsen af dem, i alt Fald Overbestyrelsen, saaledes at de Melleminstanser, der havde med Bestyrelsen at gjøre, ligesom vare underkastede Regjeringens Overbestyrelse, saa at der fra deres Side, naar det ikke var rene Bagateller der handlede om, gjordes Indstilling til Regjeringen om, hvorvidt den vilde have, at der skulde forholdsvis paa den ene eller den anden Maade. Det gjælder saaledes om de forskjellige Stiftelser, hvis Bøndergods efter Loven af 24de April 1860 skulde afløses, at de vare undergivne Bestyrelse af Regjeringen gennem de vedkommende Ministerier, og det er derfor klart, at denne Lov, som bestemte, at Bøndergodset skulde afløses efter de der fastsatte Regler, ikke var nogen Lov, hvorved der paalagdes nogen Tvang til at afhænde, netop fordi Loven udkom med vedkommende Bestyrelses dertil givne Samtykke. Det var altsaa ingen Lov, og dette blev ogsaa fuldstændigt erkjendt under alle Forhandlingerne. Med Hensyn til Vallø og Bømmetofte Stiftelser staaer Sagen derimod anderledes; af dem er ikke Staten, eller Regjeringen, eller noget Ministerium Bestyrer. Disse Stiftelser, der have deres Oprindelse fra Fundatser, som bleve forsynede med kongelig Confirmation, bestyres af dem, til hvem dette ved Fundatserne er overdraget. Ved Vallø Stiftelse er det en Curator, og ved Bømmetofte Kloster 2 Curatorer i Forbindelse med nogle af Klosterets Damer, Conventualinder, der have Bestyrelsen; Staten har kun et Overtilsyn, som kun kan gaae ud paa, at den skal vaage over, at Bestyrelserne af Stiftelserne holde sig Fundatsernes Bestemmelser efterrettelige, at de ikke foretage Dispositioner over, hvad der tilhører Stiftelserne, paa en saadan Maade, at disses Interesser derved komme til at lide. Det er altsaa kun et Overtilsyn, som Regje-